

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Directie

Prof. Bellefroidstraat 11
6525 AG Nijmegen
Postbus 1120
6501 BC Nijmegen

Datum: 10 februari 2020
Betreft: Wetsvoorstel Wijziging Politiewet 2012
Bijlage(n):

Briefnr:

Contactpersoon

Geachte

Naar aanleiding van uw bericht van 21 januari 2020 ontvangt u hierbij onze reactie op het concept-wetsvoorstel Wijziging Politiewet 2012.

In de artikelen 57 van het wetsvoorstel wordt de mogelijkheid beschreven dat de Koninklijke marechaussee bijstand kan verlenen aan de politie. Het gezag, i.c. de burgemeester als het gaat om handhaving van de openbare, richt een verzoek daartoe aan de minister van Justitie en Veiligheid. Voor zover de Koninklijke marechaussee en een militair van enig ander onderdeel van de krijgsmacht in een gemeente optreedt ter handhaving van de openbare orde staat zij in overeenstemming met artikel 14, lid 1 en lid 4 Politiewet onder gezag van de burgemeester. Overeenkomstig artikel 14, lid 1 en artikel 11, lid 2 Politiewet kan de burgemeester de nodige aanwijzingen geven voor de handhaving van de openbare orde en uitvoering van de hulpverleningstaak.

De minister kan overeenkomstig artikel 15, lid 3 Politiewet aanwijzingen geven als dat noodzakelijk is in het belang van de Staat of de betrekkingen van Nederland met andere mogendheden dan wel op grond van zwaarwegende belangen van de samenleving. Deze aanwijzingen geschieden zoveel mogelijk na overleg met het gezag. Deze laatste toevoeging geeft aan dat het gezag primair aan zet is en dat aanwijzingen door de minister in beginsel kunnen worden gegeven mits er overleg heeft plaatsgevonden met het gezag. Daarmee komen de bestuurlijke verhoudingen op een juiste manier tot uitdrukking.

De bepalingen over het gezag met de daarbij behorende bevoegdheden gelden bij uitsluiting ook voor de voorzitter van de veiligheidsregio ten behoeve van de rampenbestrijding en crisisbeheersing

in geval van een ramp of crisis van meer dan plaatselijke betekenis of van ernstige vrees voor het ontstaan daarvan (artikel 39 Wet veiligheidsregio's).

Met de hiervoor beschreven taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van het gezag kan conflicteren de mogelijkheid voor de korpschef (artikel 56 Politiewet) en de minister (artikel 57 Politiewet) om te bepalen op welke wijze bijstand wordt verleend. Als dit betekent dat de korpschef en de minister aanwijzingen kunnen aangeven over de aard (soort materieel, middelen) en omvang (capaciteit) van de bijstand is met deze beschreven bevoegdheid niets mis.

Wij adviseren echter in de Memorie van Toelichting explicieter te beschrijven dat bij de bepaling dat de wijze waarop bijstand wordt verleend niet betekent dat er instructies kunnen worden gegeven op welke wijze de bijstand wordt ingezet. Dit ter voorkoming dat de rol van het gezag wordt uitgehold. Bovendien kan een ramp of crisis zich anders ontwikkelen dan eerder bij de aanvraag werd voorzien.

In het nieuwe artikel 61 Politiewet wordt beschreven dat de Koninklijke marechaussee bijstand van de politie kan krijgen. Het gezag (burgemeester als het gaat om de openbare orde) richt daartoe een verzoek aan Onze Minister. Hiermee wordt bedoeld de minister van Justitie en veiligheid. De minister bepaalt vervolgens of en op welke wijze bijstand wordt verleend.

Overeenkomstig artikel 4, lid 1 Politiewet staat de marechaussee onder beheer van de minister van Defensie. Het lijkt ons logisch dat de minister van Defensie in kennis wordt gesteld van dit verzoek.

Indien bevoegdheden, zoals hiervoor aangegeven, overgaan naar de voorzitter van de veiligheidsregio (hoeft niet persé de regioburgemeester te zijn) kan deze functionaris bijstand aanvragen- via tussenkomst van de politiechef- aan de korpschef.

Indien bijstand wordt geleverd zal de voorzitter van de veiligheidsregio die op dat moment het gezag vertegenwoordigt ook de regioburgemeester van de bijstand ontvangende en bijstand leverende eenheden in kennis moeten stellen van de ontvangen bijstand (artikel 56, lid 3 Politiewet). In het wetsvoorstel ontbreekt daarom ten onrechte bij artikel 39, eerste lid onder c Wet veiligheidsregio's de verwijzing naar de bepaling van artikel 56 derde lid.

Met vriendelijke groeten,

directeur crisis- en veiligheid

